

POSTANOWIENIE

Dnia 5 kwietnia 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Rączka

w sprawie z powództwa W. E.

przeciwko W. z siedzibą w W.

o przywrócenie do pracy i wynagrodzenie za czas pozostawania bez pracy,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw
Publicznych w dniu 5 kwietnia 2017 r.,

na skutek skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Okręgowego w W.
z dnia 18 listopada 2015 r., sygn. akt XXI Pa (...),

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 240
(dwieście czterdzieści) zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa
procesowego w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w W. wyrokiem z dnia 29 kwietnia 2015 r., sygn. akt VII P (...) uwzględnił co do zasady powództwo W. E. przeciwko W. w sprawie o przywrócenie do pracy i wynagrodzenie za czas pozostawania bez pracy, Sąd uznał jednak żądanie przywrócenia do pracy za niecelowe i orzekł w to miejsce odszkodowanie na rzecz powoda.

Sąd pierwszej instancji ustalił, że możliwe jest ustalenie w statucie uczelni wyższej korzystniejszych dla pracowników zasad zwalniania pracowników, niż ustanowione w aktach prawa powszechnie obowiązującego. W ocenie Sądu Rejonowego rozwiązanie z powodem stosunku pracy było niezgodne z prawem,

bowiem oparto je na jedynie jednej negatywnej ocenie pracy powoda, w dodatku było ono również nieuzasadnione, gdyż pozwany pracodawca dokonał oceny pracy powoda na podstawie kryteriów nieodpowiadających stanowisku zajmowanemu przez powoda. Powód był bowiem pracownikiem dydaktycznym i do jego obowiązków nie należała praca naukowa, zaś pozwany dokonał powodowi wypowiedzenia stosunku pracy w oparciu o brak publikacji.

Jednocześnie jednak Sąd pierwszej instancji uznał przywrócenie do pracy powoda za niecelowe. Opierając się w tym zakresie na zgromadzonym w sprawie materiale dowodowym, Sąd stwierdził, że powód w istocie nie podnosił swoich kwalifikacji zawodowych, mimo licznych ponagleń ze strony przełożonych, W. E. nie posiadał przy tym specjalizacji z zakresu chorób zakaźnych, która była wymagana w pracy na stanowisku zajmowanym przez powoda. Ponadto powód uzyskał kolejną negatywną ocenę pracy już po wręczeniu wypowiedzenia przez pracodawcę. Negatywnie pracę powoda oceniali przy tym nie tylko jego przełożeni ale również studenci.

Od powyższego wyroku apelację złożył powód.

Sąd Okręgowy w W. wyrokiem z dnia 18 listopada 2015 r., sygn. akt XXI Pa (...) oddalił apelację powoda, uznając, że rozstrzygnięcie Sądu pierwszej instancji było słuszne i odpowiadało prawu. Sąd odwoławczy nie stwierdził naruszenia przepisów prawa procesowego ze strony Sądu Rejonowego, podzielił również ustalenia tegoż Sądu w zakresie zasadności roszczenia powoda oraz oceny niecelowości przywrócenia powoda do pracy.

Powyższy wyrok Sądu Okręgowego strona powodowa zaskarżyła skargą kasacyjną w całości. Jako podstawę wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania skarżący wskazał jej oczywistą zasadność. Pełnomocnik powoda podniósł, że wadliwość rozstrzygnięcia Sądu polega przede wszystkim na przyjęciu przez Sąd, celem ustalenia niecelowości przywrócenia pracownika do pracy, tych samych okoliczności, na które powoływał się pracodawca w wypowiedzeniu, któremu ten sam Sąd odmówił wcześniej rzetelności/prawdziwości. Ponadto skarżący zarzucił, że Sady naruszyły jedną z podstawowych zasad procesu cywilnego – zasadę kontrydiktoryjności, bowiem stwierdziły, że niecelowe jest przywrócenie powoda do pracy, pomimo braku stosownego wniosku ze strony pozwanego.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną pozwany wniósł o: wydanie postanowienia o odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, a w przypadku przyjęcia skargi do rozpoznania, o oddalenie skargi w całości oraz o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna powoda nie może zostać przyjęta do merytorycznego rozpoznania. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Wobec powyższego wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że w danej sprawie zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym przepisie, a jego uzasadnienie zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy.

Pełnomocnik powoda wskazał w skardze, że podstawą przyjęcia jej do rozpoznania jest to, że jest ona oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.). Nie można jednak uznać, że strona skarżąca skutecznie wykazała, że złożona skarga jest oczywiście uzasadniona.

Utrwalony w orzecznictwie Sądu Najwyższego jest pogląd, że wykazanie podnoszonej w skardze oczywistej zasadności skargi kasacyjnej (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.) - jako przyczyny przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania - wymaga przedstawienia tego, w czym wyraża się „oczywista zasadność” skargi oraz argumentacji wykazującej, że rzeczywiście skarga jest oczywiście uzasadniona (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, LEX nr 198531, z dnia 10 sierpnia 2006 r., V CSK 204/06, LEX nr 421035; z dnia 9 stycznia 2008 r., III PK 70/07, LEX nr 448289; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07, LEX nr 448205; z dnia 3 kwietnia 2008 r., II PK 352/07, LEX nr 465859 i z dnia 5 września 2008 r., I CZ 64/08).

Podczas, gdy dla uwzględnienia skargi wystarczy, że jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla przyjęcia skargi do rozpoznania - z uwagi na jej oczywistą zasadność w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. - niezbędne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego, polegającej na jego oczywistości widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby wchodzenia w szczegóły czy dokonywania pogłębionej analizy tekstu wchodzących w grę przepisów i doszukiwania się ich znaczenia (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, LEX nr 82274; z dnia 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07, LEX nr 375616; z dnia 26 lutego 2008 r., II UK 317/07, LEX nr 453107; z dnia 9 maja 2008 r., II PK 11/08, LEX nr 490364; z dnia 21 maja 2008 r., I UK 11/08, LEX nr 491538 i z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08, LEX nr 494134). W judykaturze podkreśla się, że przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 7 stycznia 2003 r., I PK 227/02, OSNP 2004 nr 13, poz. 230; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 285/07, LEX nr 442743; z dnia 11 kwietnia 2008 r., I UK 46/08, LEX nr 469185 i z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 37/08, LEX nr 494133 oraz postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 3 października 2013 r., III SK 11/13 - LEX nr 1380967).

Skarżący nie zdołał skutecznie wykazać, aby w sprawie występował stan „oczywistej zasadności” skargi kasacyjnej w rozumieniu przepisu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Argumenty przedstawione przez skarżącego w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania nie znajdują oparcia w stanie faktycznym niniejszej sprawy i stanowią jedynie próbę podważenia ustaleń dokonanych przez Sąd Okręgowy, z którymi strona pozwana się nie zgadza.

Można i należy także powiedzieć, że oczywista zasadność skargi kasacyjnej stanowi przymiot, którego istnienie potwierdza jaskrawie niesprawiedliwe rozstrzygnięcie sprawy przez sąd powszechny (tak Sąd Najwyższy w

postanowieniu z dnia 6 października 2009 r., sygn. II PK 162/09). Natomiast w stanie faktycznym niniejszego sporu nie sposób takiego zarzutu podnieść wobec zakwestionowanego skargą rozstrzygnięcia. Stanowi ono wyraz dogłębnej skrupulatnej analizy materiału dowodowego i należytego zastosowania prawa materialnego. Nie sposób zatem stwierdzić, że skarga kasacyjna wywiedziona od tego wyroku jest oczywiście uzasadniona.

W pierwszej kolejności skarżący nie wykazał, aby Sąd Okręgowy naruszył art. 45 § 2 k.p. Z uzasadnienia wyroku Sądu odwoławczego nie wynika w żaden sposób przyjęcie przez Sąd, celem ustalenia niecelowości przywrócenia pracownika do pracy, tych samych okoliczności, na które powoływał się pracodawca w wypowiedzeniu, któremu ten sam Sąd odmówił wcześniej rzetelności/prawdziwości. Sąd Okręgowy nie podważał wcześniej oceny pracy powoda w zakresie braku podnoszenia przez niego kwalifikacji zawodowych i negatywnej oceny jego pracy, a właśnie te okoliczności były podstawą do uznania niecelowości przywrócenia powoda do pracy. Skarżący nie dostrzega, że Sądy zakwestionowały jedynie zasadność opierania wypowiedzenia na zarzutach dotyczących braku publikacji naukowych, w sytuacji, gdy powód nie był pracownikiem naukowym, ponadto wypowiedzenie było wadliwe, bowiem zostało wręczone powodowi na podstawie jedynie jednej negatywnej oceny pracy powoda. Warto przy tym zauważyć, że już po wręczeniu wypowiedzenia powód po raz kolejny uzyskał negatywną ocenę swojej pracy i to opartą o te same argumenty, w związku z czym rozstrzygnięcie Sądów znajdowało oparcie w ustaleniach faktycznych sprawy.

Skarżący nie wykazał również, aby Sądy w sposób oczywisty naruszyły przepisy prawa procesowego. Istotnie, pozwany nie składał wniosku o uznanie przywrócenia do pracy powoda za niecelowe, jednak nie można uznać, aby był w tej sprawie bierny skoro to właśnie pozwany wniósł o przeprowadzenie dowodów potwierdzających, że ocena pracy powoda nie uległa poprawie i nadal nie chce on podnosić swoich kwalifikacji zawodowych, jak również nie chce uzyskać specjalizacji z zakresu chorób zakaźnych. Sąd nie podejmował zatem w tym zakresie żadnej inicjatywy dowodowej, opierał się na materiale dowodowym już zebranym w sprawie. Nie sposób zatem uznać, że Sąd naruszył zasady

kontradiktoryjnego procesu, zwłaszcza, że dopuszczalność zastosowania art. 45 § 2 k.p. nie została uzależniona w przepisach od złożenia stosownego wniosku przez pracodawcę, zaś orzecznictwo Sądu Najwyższego nie jest w tym zakresie jednolite.

Stwierdzając, że nie zachodzą podstawy do przyjęcia skargi, określone w art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy postanowił zgodnie z art. 398⁹ § 2 k.p.c. (pkt 1 niniejszego postanowienia). Rozstrzygnięcie zawarte w pkt 2 ma swoją podstawę w art. 98 § 1 k.p.c. w związku z § 9 ust. 1 pkt 1 oraz § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych.